dosarul nr.2p/s-46/2025 /2-25177701-26-2 p/s-22122025/

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

29 ianuarie 2026 orașul Râșcani

Judecătoria Drochia, sediul Râșcani

Instanța de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător ADOMNIȚA Maria
grefier VRÎNCEANU Andreea

cu participarea:
reprezentantul petiționarei Zaim Veronica, avocatul Rusu Constantin, în baza deciziei oficiului teritorial Bălți al Consiliului Național pentru Asistență juridică garantată de stat nr.1215/ACC din 18 septembrie 2025, împuternicit prin mandatul nr.2250187 din 18 decembrie 2025,
petiționarei Zaim Veronica, născută la ***** număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în satul *****
reprezentantului persoanei interesate Structurii Teritorială de Asistență Socială Râșcani a Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord, Gaidamașciuc Anna, împuternicită prin procura nr.104-E din 29 ianuarie 2026,
persoanei fizice în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire judiciară ***** născută la ***** număr de identificare *****, domiciliat în satul *****,

în lipsa:
persoana interesată Primăria satului *****

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată închisă, cauza civilă la cererea înaintată de petiționara Veronica Zaim, reprezentată de avocatul Rusu Constantin, privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice *****, persoane interesate Structura Teritorială de Asistență Socială Râșcani a Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord și Primăria satului *****,

a c o n s t a t a t

Poziția, argumentele și solicitările petiționarei expuse în cerere.

La 22 decembrie 2025, petiționarei Veronica Zaim, reprezentată de avocatul Rusu Constantin, a depus cerere privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice ***** persoane interesate Structura Teritorială de Asistență Socială Râșcani a Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord și Primăria satului *****

În motivarea cererii petiționara a indicat că, fiica sa *****, născută la data *****, care locuiește cu ea împreună în satul Mihăileni, r-nul Rîșcani are o afecțiune severă mentală din copilărie. Astfel, fiica sa ***** fiind la moment o persoană cu grad de dezabilitate severă, de către Consiliul național pentru determinarea dizabilității și Capacității de Muncă pe numele lui a fost eliberat certificatul de încadrare în gradul de dizabilitate seria/nr.CI2530585. Din cauza dificultăților mentale, fiica nu este capabilă să se îngrijească singură, măcar la cel mai mic nivel, are necesitate să fie în permanență asigurată de prezența sa. Unica rudă apropiată a fiicei sale, care are grijă de ea, cum a menționat mai sus, este ea, mama Zaim Veronica. Se adresează cu prezenta cerere din motivul că, fiica fiind într-o stare foarte gravă, care nu se mai poate ameliora, are nevoie de o persoană care să o reprezinte și să-i gestioneze patrimoniul. În deosebi, din motivul că fiica este bolnavă mental, nu poate vorbi adecvat, ea nici măcar nu poate primi pensia și alte prestări sociale plătite de stat. Astfel, toate cheltuielile de întreținere a copilului *****, le suportă ea. Întocmirea unei procuri asemenea este imposibilă, din motiv că fiica, din cauza deficiențelor mentale, nu-și poate liber exprima voința și nici nu poate scrie. Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 202537A0401 din 15 decembrie 2025, rezultă că:

1. *****suferă de maladie psihică cronică ”Retard mental” severă pe funda de maladia Down.
2. ***** ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic.
3. *****nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural-judiciare, nu poate participa în procesul judiciar.
4. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, a moment nu există premise că stare expertizantului ***** se va îmbunătăți.
5. Se recomandă instituirea asupra lui *****a măsurii de ocrotire judiciară.

Prin cerere, petiționara solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice ***** născută la ***** număr de identificare ***** domiciliat în satul ***** pe un termen de 10 (zece) ani și desemnarea în calitate de tutore în privința acestuia pe Zaim Veronica, născută la

17 octombrie 1980, număr de identificare ***** cu domiciliul înregistrat în satul *****.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, petiționara Zaim Veronica și reprezentantul acesteia, avocatul Rusu Constantin, au susținut cererea înaintată și au solicitat admiterea integrală a acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul persoanei interesate Structura Teritorială de Asistență Socială Rîșcani a Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord, Gaidamașciuc Anna, în ședință de judecată a susținut cererea înaintată și a comunicat instanței că cunoaște situația Veronicăi Zaim, familia este la evidență, se întreprind măsuri în vederea monitorizării acestei familiei, se lucrează și cu primăria satului ***** Într-adevăr ***** este o persoană ce suferă de o maladie psihică cronică – retardare mentală severă cauzată de sindromul ”Down” și necesită ca în privința sa să fie instituite măsuri de ocrotire.

Persoana fizică în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire judiciară Railean Elena, deși a participat în ședința de judecată, nu a fost audiat din motiv că ultima nu vorbește și, conform raportului de expertiza extrajudiciara nr. 202537A0401 din 15 decembrie 2025: *****suferă de maladie psihica cronica: ”Retard mental” severă pe funda de maladia Down.”; ***** ca urmare a bolii mentale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic; *****nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural-judiciare, nu poate participa în procesul judiciar; (...).

Aprecierile instanţei.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea petiționarei din următoarele considerente:

Conform art.23 Cod civil, persoană fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi şi de obligaţii civile.

Prin prisma art.24 alin.(1) și (2), art.25 Cod civil, capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii civile (capacitatea de folosinţă) se recunoaşte în egală măsură tuturor persoanelor fizice. Capacitatea de folosinţă a persoanei fizice apare în momentul naşterii şi încetează o dată cu moartea. Capacitate de exerciţiu este aptitudinea persoanei de a dobândi prin fapta proprie şi de a exercita drepturi civile, de a-şi asuma personal obligaţii civile şi de a le executa.

Reieșind din prevederile art.31 alin.(1) și (3) Cod civil, capacitatea civilă este recunoscută în măsură egală tuturor persoanelor, indiferent de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere, origine socială, grad de cultură sau de alte criterii similare. Nimeni nu poate fi limitat în capacitate de folosinţă şi în capacitate de exerciţiu decât în cazul şi în modul prevăzut de lege.

Conform art.32 alin.(1) Cod civil, în condiţiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

Analizând prevederile art.65 alin.(1) Cod civil, rezultă că persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

În conformitate cu art.302 alin.(1) lit. a) și c) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele:

a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă);

c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special.

În ședința de judecată s-a constatat că persoana fizică ***** născut la născută la *****, număr de identificare *****, domiciliat în satul *****, conform concluziei raportului de expertiză extrajudiciară nr.202537A0312 din 07 octombrie 2025, suferă de maladie psihica cronica nr. 202537A0401 din 15 decembrie 2025: ***** suferă de maladie psihica cronica: ”Retard mental” severă pe funda de maladia Down.”; *****ca urmare a bolii mentale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic; ***** nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural-judiciare, nu poate participa în procesul judiciar, (f.d.12-14).

Tot din concluzia raportului de expertiză extrajudiciară menționat supra, rezultă că având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea persoanei fizice *****se va îmbunătăți.

Conform art.102 alin.(3) și (4) Cod civil, în privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Reieșind din concluzia raportului de expertiză extrajudiciară citat supra, instanța reține că persoana fizică ***** suferă de maladie psihică cronică ”Retard mental” severă pe funda de maladia Down” nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesară asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământ psihic abolit în totalitate.

Astfel, instanța conchide, persoana fizică *****necesită să fie reprezentată în mod continuu pentru a se asigura ocrotirea suficientă a acestuia și este necesară instituirea măsurii de ocrotire sub forma tutelei.

Conform art.103 Cod civil, instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani.

Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Reieșind din concluzia raportului de expertiză extrajudiciară nr.202537A0312 din 07 octombrie 2025, instanța evidențiază că având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea persoanei fizice ***** se va îmbunătăți.

La caz, reieșind din concluzia raportului de expertiză menționat supra, care confirmă că având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei fizice *****se va îmbunătăți, instanța conchide că în privința acestuia este necesară instituirea măsurii de ocrotire sub forma tutelei pe un termen de 10 (zece) ani.

Conform art.106 alin.(1) Cod civil, sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la art.55 alin.(4).

Reieșind din prevederile art.55 alin.(4) Cod Civil, rezultă că nu poate fi tutore sau curator:

a) minorul;

b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare;

c) cel decăzut din drepturile părintești;

d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate;

e) cel căruia, din cauza exercitării necorespunzătoare a obligațiilor de adoptator, i s-a anulat adopția;

f) cel căruia i s-a restrâns exercițiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească, precum şi cel cu rele purtări;

g) cel ale cărui interese vin în conflict cu interesele minorului pus sub tutelă sau curatelă;

h) cel înlăturat prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, în momentul morţii, ocrotirea părintească;

i) cel căruia i s-a revocat calitatea de tutore, curator sau ocrotitor provizoriu din culpa sa;

j) cel care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela.

Prin prisma art.107 alin.(1) și (2) Cod civil, curatorul și tutorele sânt desemnați de către instanţa de judecată (...). Având în vedere situaţia persoanei ocrotite, aptitudinile celor interesaţi, precum şi componenţa şi valoarea patrimoniului supus administrării, instanţa de judecată poate desemna mai mulţi curatori sau mai mulţi tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire.

Conform art.127 alin.(1) Cod civil, cu excepţia cazurilor în care legea sau uzanţele împuternicesc persoana supusă măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei să acţioneze de sine stătător și doar în cazul în care persoana ocrotită este lipsită în totalitate de discernământ, tutorele o reprezintă în toate actele juridice, iar prin prisma art.131 alin.(1) Cod civil, tutorele reprezintă persoana ocrotită în actele necesare administrării patrimoniului acesteia.

În ședința de judecată, s-a solicitat să fie desemnat în calitate de tutore asupra persoanei fizice *****, petiționara Zaim Veronica, care este mama acesteia.

Conform propunerii expuse de către reprezentantul persoanei interesate Structura Teritorială de Asistență Socială Rîșcani a Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord se solicită de a fi aplicată măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui ***** în calitate de tutore să fie desemnată Zaim Veronica.

Ținând cont de cele menționate supra, instanța a constata în ședința de judecată, că petiționara Zaim Veronica, întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a fi desemnat în calitate de tutore, careva incompatibilitățile prevăzute la art.55 alin.(4) Cod Civil nu au fost stabilite.

Conform prevederilor art.12 pct.4 din Convenția Organizației Naţiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități din 13 decembrie 2006, ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr.166 din 09 iulie 2010, Statele Participante vor asigura luarea că toate măsurile referitoare la exercitarea capacităţilor juridice, oferă o protecţie corespunzătoare şi eficientă împotriva abuzului, conform legislaţiei internaţionale cu privire la drepturile omului. Această protecţie va asigura că măsurile întreprinse pentru exercitarea capacităţilor juridice respectă drepturile, voinţa şi preferinţele persoanei, şi nu există conflict de interese

şi abuz de influenţă, este proporţională şi adaptată la circumstanţele în care se află persoanele, este aplicată pentru un termen cât se poate de scurt şi este revizuită sistematic de către autorităţile competente, independente şi imparţiale sau instanţele judiciare. Protecţia va fi proporţională cu gradul în care aceste măsuri afectează drepturile şi interesele persoanelor.

În contextul celor menționate supra, instanța consideră necesar de a institui măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei asupra persoanei şi asupra patrimoniului lui Railean Elena, născută la ***** număr de identificare ***** domiciliată în satul *****şi a desemna în calitate de tutore pe Zaim Veronica, născută la ***** număr de identificare *****, cu domiciliul înregistrat în satul ***** pe termen de 10 (zece) ani.

Conform art.23, 24, 25, 31, 32, 55, 62, 102, 103, 107 și 127 Cod civil, în conformitate cu art. 302-308[12] Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite cererea înaintată de petiționara Veronica Zaim, reprezentată de avocatul Rusu Constantin, privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei fizice ***** persoane interesate Structura Teritorială de Asistență Socială Râșcani a Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord și Primăria satului Mihăileni, r-nul Râșcani.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei asupra persoanei şi asupra patrimoniului lui ***** născută la ***** număr de identificare *****, domiciliată în satul *****și se desemnează în calitate de tutore Zaim Veronica, născută la ***** număr de identificare ***** cu domiciliul înregistrat în satul *****

Măsura de ocrotire este valabilă pe termen de 10 (zece) ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Se privează de dreptul la vot ***** născută la ***** număr de identificare ***** domiciliat în satul ***** pe perioada acțiunii măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Copia hotărârii se expediază, în termen de 3 (trei) zile, Structurii Teritoriale de Asistență Socială Rîșcani a Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord și Comisiei Electorale Centrale, pentru cunoștință.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediu Rîșcani, în termen de 30 (treizeci) zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței, judecător /semnătura/ Maria ADOMNIȚA

Copia corespunde originalului, judecător Maria ADOMNIȚA